

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA:

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Wälekangas

22/4 - 1936.

Jäljennös lentopostitse,

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

KIRJELMÄ n:o 1355.

2 / 310 Pal: 56.

Buenos Airesi SSA 22 P: NÄ huhti KUUTA 19 36.

18/5. 36

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

5 C82

VIITTAUS: D. U. M. / 19

UlkoasiainministeriöLLE

ASIA: Norian liittyminen

"Pacto Antibélico".

Ohellisena kunnioittaen lähetän Ministeriölle otsa-
keasiaa koskevan raportin n:o 1.

Lähettiläs:

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Buenos Airesissa 22 p:nä huhti kuuta 1936.

2 310 Sal. 1936

Asia: Norjan liittyminen

18/5-36

"Pacto Antibélico"

5 032

Viitaten otsikkoasiaa koskeviin sähkeisiini n° 21 (17.4) ja n° 22 (21.4.) pyydän kunnioitteen ilmoittaa Ministeriölle seuraavaa:

Viime perjantai-iltana, 17.4. klo 8, vastenotin ulkoministeri Saavedra Lamas'ilta pikälähetin tuomen nootin, jossa tiedoitettiin, että Norjan lähettiläs oli samana päivänä (klo.5-6 välillä j.p.p. kuten myöhemmin sain tietää) jättänyt ulkoministerille nootin Norjan liittymisestä "Pacto Antibélico". Samalla tri Saavedra Lamas pyysi minua seattamaan asian hallitukseni tietoon, minkä viipymättä vielä samana iltana teinkin sähkeellä n° 21.

Seuraavana päivänä, lauantaina 18.4., olin iltapäivällä tilaisuudessa tapaamaan kaikki skandinaaviset virkaveljeni tšekiläisen skandinaavisen soutuclubin vuosiregatassa Tigressä. Kun meidän kaikkien tiedossa luonnollisesti oli, että maittemme kesken oli omaksuttu yhteinen kannanotto ja menettely paktin suhteen -- mistä syystä, kuten tunnettua, Suomi ei katsonut voi-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedotuksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkosalainministeriön tiedotuksiin.

vansa paktiin yksinään liittyä viime syksynä, niin erinomaisen edullista kuin se käynnissä olleiden kauppaneuvottelujen vuoksi olisi silloin ollut -- oli ymmärrettävää, että Norjan menettelyä oudoksuttiin. Niinpä Tanskan lähettiläs Monrad-Hensen oli, kaikessa ystävyydessä, hieman pisteliäs norjalaiselle virkeveljelleen, eikä Ruotsinkaan ministeri Modig voinut aivan salata "happamuuttaan" (hän on personallisesti ollut tinkimättä sitä mieltä, että paktiin olisi liityttävä ja on aikaisemmin pariin kertaan minulle arvostellut Undénin jyrkkää "non possumus" kantaa).

Norjan lähettiläs kertoi saneensa ilmoituksen päätöksestä torstai-iltana 16.4; toisaalta hän kuitenkin myönsi, että hänen lähtiessään Oslostä tänne vuoden alussa ulkoministeri Koht oli hänelle ilmoittanut olevansa nyttemmin sitä mieltä, että paktiin olisi liityttävä ja aikovansa toimia siihen suuntaan. Ministeri Andvord väitti, että Norja olisi nyt ennen päätöstään ilmoittanut toisille pohjoismaille aikovansa paktiin yhtyä. Minulla on muuten täysi syy olettaa, että hän itse on painokkaasti toiminnut Norjan päätöksen läpiajamiseksi (hän jätti valtakirjansa viime maaliskuun 4 p:nä eikä varmaankaan olisi voinut parempaa starttia toiminnalleen tehdä kuin saamalla hallituksensa liittymään paktiin). Joka tapauksessa hän kertoi minulle p.o. tilaisuudessa, että suurlähettiläs Levillier (joka edelleen oleskelee täällä lomallaan Meksikosta ja toimii nykyään Kansainliittoon yhdeksi alisihteeriksi nimitetyn tri Poderá Costan jälkeen Chacor

neuvottelujen pääsihteerinä) on häntä ankarasti painostanut paktin suhteen.

Ruotsin ja Tanskan lähettiläille tuli Norjan ottama askel yhtä täydellisenä yllätyksenä kuin minullekin; sen saatoin aivan silminnähävällä tavalla todeta edellämainitsemani tapaamisen aikana. Molemmat kertoivat muuten lukeneensa uutisen asiasta vasta saman lauantapäivän aamulehdistä, mistä voin päätellä, että he eivät olleet saaneet edellisenä iltana mitään noottia ulkoministeriltä; sellainen saapui heille vasta maanantaina 20.4. Tähän nähden minusta tuntuu siltä, että ulkoministeri oli tarkoituksellisesti tahtonut asiasta ensiksi informoida Suomen, mikä sopisi hyvin yhteen sen kanssa mitä ambasadoori Levillier aikoinaan minulle ohimennen lausui, nim. että Suomen ja Norjan sopisi asiassa toimia yhdessä, jolloin kyllä Ruotsi ja Tanska varmaankin seursisivat esimerkiksi ja "Undénin kielteinen vaikutusvalta muidenkin kuin Ruotsin kantaan" loppuisi, kuten hän hieman iroonisesti lisäsi.

Mainitsen vielä, että myöhemmin samana lauantaina 18.4. tapasin ulkoministerin eräissä häissä ja tällöin hän, kiittäessani edellisen illan tiedonannosta ja ilmoittaessani, että olin hetimiten asiasta Helsinkiin sähköittänyt, lausui hartaasti toivovansa, että nyt, kun "muodollinen este" oli poistunut (mikä hän ilmeisesti viittasi pohjoismaiden haluun yhteisestä esiintymisestä, mikä hänelle lähinnä asianshoitaja Vignesin kautta tietenkäin on tunnettua), Suomi voisi viipymättä paktiin liittyä koska periaatteessa myönteinen kantamme oli selvä.

Samassa tilaisuudessa ja sittemmin viime maanantaina 20.4. jouduin paktista keskustelemaan myöskin ulkoasiain alivaltiosihteerin tri Ibarra Garcfan, suurlähettiläs Levillier'in ja tri Antokoletzin (joka ulkoministeriössä erikoisesti hoitaa paktiasioita) kanssa, ja kaikki he painostivat kuinka edullista Suomelle olisi, että se nyt hetimiten liittyisi.

Kaikista näistä keskusteluista olen saanut sen vaikutelman, että ulkoministeriön taholla ollaan sivan erikoisesti kiinnostuneita Suomen myönteisestä päätöksestä, olkoonkin, että, kuten voinee olettaa, myöskin Ruotsin ja Tanskan lähettiläiden tietoon on saatettu vastaavia toivomuksia. Selitys voinee olla siinä, että, kuten Levillier väitti, sanottujen maiden suhtautuminen olisi periaatteessakin pikemmin kielteinen kun taas Suomi ja Norja olivat aikaisemminkin omaksuneet ainakin vähemmän kielteisen, jopa, Suomen osalta, suoraan myönteisen kannan.

Minulla on muuten täysi syy luulle, että sekä Ruotsin että Tanskan lähettiläät ovat nyt painokkaasti kiinnittäneet hallitustensa huomiota suotavuuteen pikaisesti liittyä paktiin, jottei, kuten viimeainittu lähettiläs minulle maanantaina sanoi, "Norja saisi viedä sivan kaikkea kunniaa meiltä muilta".

Että Norja sitä nyt on tehnyt sängen suuressa määrin, sen olen viime päivinä voinut yllin kyllin todeta. Siitä on käytetty jopa sanoja "uranuurtaja" tässä yhteydessä, mikä tietenkin on käsitettävä siten, että kun täällä on totuttu pitämään Pohjoismaita oikeus- ja kulttuurikehityksen malliedustajina, niin niiden mukaansaaminen "Pacto Antibélicoon" on Argentiinalle

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: _____

Brasilian sisäisessä olevan lähetystön raportti n:o 2.

Ministeri Wälkangas

4/5. 1936.

BUENOS AIRESi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1397.

Buenos Airesissa 4 P:NÄ touko KUUTA 19 36.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

3 / 310 Sal. : 36.
27/5/36
5 032

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Uusi valuuttakomissioni.

Ohellisena kunnioittaen lähetan Ministeriölle otsakessiaa koskevan raportin n:o 2.

Lähettäjä: *Rahkangas*

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Buenos Airesissa 4 p:nä touko kuuta 1936.

Asia: Uusi valuuttakomissio.

3 / 310 Sal. S - 26
22/5.36
5 | P32

Viime vuoden suurten pankki- ja finanssiuudistusten yhteydessä maaliskuun lopulla 1935 voimaantullut n.s. "organisointilaki" (n° 12160), josta olen tehnyt selkoa raportissani n° 6, 16/4/1935, säätö m.m. valuuttaoperatioiden siirtämisen uudelle Keskuspankille ja siinä yhteydessä myöskin valuuttakomissionin reorganisoinnin entistä paljoka laajemmalle pohjalle.

Näiden suurten uudistusten teknillinen toteuttaminen on vienyt runsaasti aikaa ja kun lisäksi kai vielä on ollut myötävaikuttamassa täällä päin maailmaa liiankin kroonillinen virastohitaus, on sanottu valuuttakomissionin uudistus vasta äskettäin saatu suoritetuksi.

Kun p.o. laki jo sisälsi määräykset siitä kuinka uusi valuuttakomissio oli kokoonpantava, on nyt rahaministeriöstä annettulla asetuksella, paitsi sitä, että siinä on määritelty komissionin tehtävät, myöskin sen uusi kokoonpano vahvistettu ja jäsenet nimitetty.

Uudessa muodossaan valuuttakomissio käsittää nyt seu-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

raavat henkilöt:

Puheenjohtaja: rahaministeri, tai, hänen poissaollessaan rahaministeriön alivaltiosihteeri.

Jäsenet: Tohtori Pablo Santos Muñoz (ulkoministeriön "asesor técnico") ulkoministeriön edustaja;
Tohtori Máximo J. Alemann, rahaministeriön edustaja;
Tohtori Ovidio Schiopetto, maatalousministeriön edustaja, ("subdirector de la economía rural y estadística" sanotussa ministeriössä);
Tohtori Salvador Oría, keskuspankin edustaja;
Don Félix A. Olmos, Buenos Airesin kauppapörssin edustaja;
Don Ernesto Daumas, Rosarion kauppapörssin edustaja (sen johtokunnan jäsen ja kauppakamarin puheenjohtaja);
Don Ernesto L. Herbin, "Unión Industrial Argentina"n edustaja; ja
Don Roberto B. Donaldson, "Centro de Importadores"in edustaja (tuli tunnetuksi sanotun yhtymän asettaman "valuuttakomitean" puheenjohtajana tarmokkaasta, joskin tuloksettomasta toiminnastaan valuuttahelpotusten aikaansaamiseksi, kuten aikoinaan olen eräässä raportissani maininnut).

On epäilemättä tervehdittävä mitä suurimmalla tyydytyksellä valuuttakomissionin uutta kokoonpanoa, se kun osoittaa, että hallitus lopultakin on ottanut varteen ennenkaikkea kauppapapiirien jo kauan sitten esiintyneen vakavan vaatimuksen komissionin uudelleen luomisesta entistä paljoka laajemmalle, asiallisemmalle ja tasapuolisemmalle pohjalle. Ennenkaikkea on sanotuissa piireissä tietenkin herättänyt suurta mielihyvää ja luottamusta se seikka, että neljä niin erinomaisen tärkeää taloudellista järjestöä kuin ovat Buenos Airesin ja Rosarion kauppapörssit, sekä Argentiinan teollisuusuniooni ja tuojain keskusyhtymä ovat nyt saaneet kukin oman edustajansa valuuttakomissioniin. Ja erikoisen kuvaavana voi pitää sitä tosiasiaa, että viimeksi mainitun järjestön edustajaksi on tullut juuri Sr.

Donaldson, joka ehkä järkevämmän ja johdonmukaisemmin kuin kukaan toinen on tahtanut poistaa entistä rahaministeriä tri Pinedoa vastaan valuuttakontrollin poistamisen tai ainakin sen lieventämisen puolesta.

Huomiota ansaitsee myöskin se seikka, että neljän valuuttakomissionissa nyt edustetun taloudellisen järjestön joukkoon on päässyt myöskin Rosarioon kaupapörssi, joka sekin on jatkuvasti taistellut valuuttakontrollia vastaan ja muutenkin on tarmokkaasti koettanut vaalia kotikaupunkinsa tuontipiirien etuja tässä suhteessa, ollen m.m. juuri näinä päivinä tehnyt anomuksen rahaministerille kontrollitoimiston haarakonttorin perustamisesta Rosarioon. Tämä kaupunkihan on nykyään toiseksi suurin Argentiinassa (hiukan yli puolimiljoonaa asukasta) ja myöskin kauppasatamana se on Buenos Airesin jälkeen tärkein maassa. Tuontisatamana se tosin edelleenkin on kaukana Buenos Airesin jäljessä (v. 1934 Rosarioon kautta tapahtuneen tuonnin arvo 52,3 milj., Buenos Airesin kautta 879 miljoonaa), mutta vientisatamana se on saavuttanut vuosi vuodelta yhä kasvavaa merkitystä pääkaupungin rinnalla, ollen Argentiinan keski- ja pohjoismaakuntien maanviljelyskeskusten luonnollinen laivauspaikka, johon suuretkin valtamerilaivat pääsevät (v. 1934 koko vienti Rosarioon kautta 333,1 milj., Buenos Airesin kautta 502,4 milj. pesoa ; 3:lla sijalla Bahía Blanca v. 1934 146,1 milj. pesoa). Mitä erikoisesti maissiin ja pellavansiemenen tulee oli Rosa-

rio niiden vientisatamana v. 1935 ensimmäisellä sijalla (52,9 % maissista ja 29,2 % pellavansiemenestä vietiin silloin maasta Rosarion kautta).

Rosarion kauppapörssin tultua nyt edustetuksi valuuttakomissionissa pidin tärkeänä solmia siihen suhteita ja tässä tarkoituksessa vietin tiistain 28.4 Rosariossa, matkustaen sinne edellisen illan pikajunassa (4 tunnin matka). Sain tällöin tilaisuuden tavata Kauppapörssin presidenttiä Sr. A. Atlántico Diondaa ja sihteeriä Sr. Lorenzo Giacosa, joille laajahkossa keskustelussa selostin Suomen Argentiinan- kauppaa, erikoisesti selvittellen tuontitilastomme ja epäsuoran tuontimme huomioimisen tärkeyttä. Saatoin todeta, että Kauppapörssin taholla oli olemassa vilkasta mielenkiintoa suomalais-argentiinalaisia kauppasuhteita ja niiden kehittämistä kohtaan ja että käyntiäni huomavaisuuden osoituksena tervehdittiin tyydytyksellä.

Mielenkiintoista oli toisaalta todeta miten avomielisellä kirpeydellä Rosariossa arvosteltiin valuuttakontrollia ja hallituksen toimenpiteitä sen yhteydessä. Samoin saattoi todeta vis- sin katkeruuden vallanpitäjiä kohtaan Buenos Airesissa, jotka, niin väitettiin, kohtelevat Rosariota ja sen taloudellisia pyrkimyksiä yliolkaisesti ja lapsipuolen tavoin. Missä määrin tällöin myöskin puhtaasti poliittiset näkökohdat ovat puolin ja toisin vaikuttamassa jääköön arvelujen varaan toteamalla vain, että Santa Fé'n maakunta, jossa Rosario sijaitsee, on tunnetusti yksi radikalismien vankimpia keskuksia Argentiinan maaseudulla.

Joka tapauksessa oli kuitenkin tyytyväisyys suuri Rosarion liikemaailmassa siitä, että se on saanut oman edustajan valuuttakomissioniin.

Se dekreetti, jolla uusi valuuttakomissioni nimitettiin sisältää myöskin eräitä yleisiä ohjeita komissionin toiminnalle ja määräyksiä sen tehtävistä. Nämä ovat seuraavat: Komissioni, joka äänten enemmistöllä valitsee jäsentensä keskuudesta äänivaltaisen sihteerin, tekee rahaministeriölle ehdotuksia niistä perusteista, joilla valuuttaennakkolupia myönnetään ja sovelletaan, huomioonottamalla voimassaolevat sopimukset ja käytettävänä olevan valuutan määrän, jonka sanottu Ministeriö vahvistaa.

Komissioni avustaa rahaministeriötä kaikiässä tämän sille alistamissa valuuttajärjestelmää koskevissa kysymyksissä.

Valuuttakontrollitoimiston on aika ajottain tiedoitettava komissionille muodossa, jonka tämä vahvistaa, kaikki yksityiskohtaiset tiedot ennakkolupien myöntämisestä, jotta komissioni voisi valvoa rahaministeriön vahvistamien ohjeiden noudattamista.

Kontrollitoimiston on myöskin lähetettävä komissionin hankittaviksi kaikki valitukset, joita tuojat esittävät ennakkolupajärjestelmän soveltamisesta. Nämä valitukset komissioni käsittelee hankittuaan niistä ensin kontrollitoimiston lausunnon, ja ratkaisu saatetaan tuojan tietoon sanotun toimiston välityksellä.

Valuuttakomissionin ja kontrollitoimiston keskeiset suhteet järjestetään edellisen puheenjohtajan ja jälkimäisen päällikön avulla. Alussa mainitussa laissa on jo säädetty, että kontrölli-

toimiston päällikkö on oikeutettu olemaan saapuvilla komission istunnoissa, mutta ilman äänestys-oikeutta. Kuten tunnettua on sanotun toimiston päällikkönä nykyään entinen apulaispäällikkö tri Alfredo Louro aikaisemman päällikön tri Gagneux'n tultua viime vuonna nimitetyksi uuden Keskušpankin apulais-toimitusjohtajaksi.

Komissioni voi asettaa harkintansa mukaan alikomissioni-nejä. Kaikki jäsenet ovat laillisin edesvastuuseuraamuksin vai-tiolovelvollisia niihin tietoihin nähden, joita ne saavat teh-täväänsä täyttäessään.

Sangen paljon keskustelua on herännyt niistä syistä, jotka ovat aiheuttaneet uuden valuuttakomissionin asettamisen. Joskaan ei ole aihetta niin suureen optimismiin kuin mitä on esiintynyt eräillä tahoilla, jotka näkevät tässä toimen-piteessä ensimmäisen positiivisen askeleen valuuttakontrollin läheisen poistamisen suuntaan, on kuitenkin katsottava varmaksi, että finanssiviranomaiset ovat toimenpiteellään pyrkineet saat-tamaan valuutta-asiat mahdollisimman neutraaliselle pohjalle ja suoranaisemmin niiden piirien valvonnan alaiseksi, joita ne lähinnä koskevat. Tähän nähden ja kun uusi komissioni ohjeit-tensa mukaisesti tulee nyt muodollisestikin toimimaan jonkin-laisena appellatio-elimenä, johon tuontipiirit ja yleensä valuu-tan käyttäjät tarvittaessa voivat entistä paljoka suuremmalla luottamuksella vedota, on myönnettävä, että tosiasiallinen ja

kipeästi kaivattu parannus on saatu aikaan ainakin valuutta-
järjestelmän käytännöllisessä toiminnassa.

Lähettiläs:

*R. S. /
Rahkangas*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: _____

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 3.

Ministeri Välikangas

21/8 1936

BUENOS AIRESi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 2010.

Buenos Airesi SSA 21 P:NÄ elo KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ
4/310 Val. D. 36.
21/9-36
5 C 32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Hallituksen täydentäminen.

Ohellisena kunnioittaen lähetän Ministeriölle otsakeasiaa koskevan reportin n:o 3.

Lähettiläs: *H. K. Kallio*

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Buenos Airesissa 21 p:nä elo kuuta 1936.

Asia: Hallituksen täydentä-
minen.

ULK.	4/310	Sal. S.	26
21/9-36			
5	C 32		

Aina siitä saakka kuin sisäministeri Melo viime huhtikuun lopulla erosi, mistä lähetystö on aikanaan Ministeriölle tiedoittanut, on sisäministerin paikka ollut vakinaisesti täytämättä. Sitä on koko tämän ajan oman virkansa ohella hoitanut oikeus- ja opetusministeri tri Castillo.

On herättänyt melkoista ihmettelyä se seikka, että sisäministerin tärkeä paikka -- hän on arvojärjestyksessä ensimmäinen hallituksen jäsenistä ja on hänellä tavallaan jonkinlainen pääministerin asema -- on pidetty yli kolme kuukautta täytämättä. Syynä tällaiseen asiantilaan on osaksi ollut se, että kuten olen kuullut, useat kandidaatit, joiden puoleen oli käännytty, eivät olleet halukkaita astumaan nykyisissä olosuhteissa hallitukseen, osaksi, ja ehkä pääasiassa, nykyinen aivan abnormi "parlamentaarinen" tilanne Kongressissa ja varsinkin sen Edustajakamarissa, jossa kaikki lainsäädäntötyö on jo vähän yli kahden kuukauden ajan ollut kokonaan pysähdyksissä puoluepoliittisen valtataistelun vuoksi. Kun sisäministerin tehtäviä hoita-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

va tri Castillo on tämän vaikean kriisin yhteydessä joutunut näyttämään sangen tärkeää osaa, on ilmeisesti pidetty suotavana olla virkaa täyttämättä uudella asioihin perehtymättömällä miehellä ja annettu tri Castillon sitä jatkuvasti hoitaa.

Kriisi ei kuitenkaan ole toistaiseksi ottanut kaikista hyvistä yrityksistä huolimatta selvittääkseen, ja tämä seikka on ilmeisesti vaikuttanut presidentin päätökseen pysyvästi kiinnittää tri Castillo sisäministerin paikalle.

Niinpä kuluvan kuun 7 pnä tri Castillo siirrettiin ja nimitettiin sisäministeriksi, ja hänen seuraajakseen oikeus- ja opetusministerin salkun haltijana nimitettiin tri Jorge de la Torre. T.k.18 pnä molemmat vannoivat virkavalan ja ryhtyivät toimiinsa.

Uusi sisäministeri tri. Ramón S. Castillo, (s. 1871, kotoisin Catamarcan maakunnasta) on hyvin tunnettu julkisuuden mies. Kauan oikeuslaitoksen palveluksessa toimineena (lakitieteen tohtori Buenos Airesin yliopistosta 1894; rikosasiain tuomari Buenos Airesin maakunnassa 1895; kauppa-asiain tuomari Buenos Airesin kaupungissa 1905; tuomari federaalisessa rikosoikeudessa 1910; appellatiotuomioistuimen puheenjohtaja 1913; sittemmin federaalisen kauppatuomioistuimen varapresidentti ja vuodesta 1915 presidentti) ja myöskin La Platan yliopiston professorina palvelleena (minkä lisäksi hän vuodesta 1932 on ollut federaalinen

senaattori Catamarcasta) tri Castilloa pidettiin erittäin sopivana miehenä ryhtymään yhdistettyyn oikeus- ja opetusministerin tehtävään tullessaan siksi tämän vuoden alussa nimitetyksi ministeri Manuel de Iriondon jälkeen, joka erosi vastaanotettuaan ehdokkuuden Santa Fé'n maakunnan kuvernöörinvirkaan.

Tri Castilloa pidetään erittäin pystyvänä miehenä ja nauttii hän suurta arvonantoa etevänä juristina ja taitavana politikkona. Jos hän on ollut tunnettu julkisuuden mies ei sitä samaa suinkaan voi sanoa hänen seuraajastaan, uudesta oikeus-opetusministeristä tri de la Torresta, jonka nimitys merkitsi yleisessä tietoisuudessa pikemminkin suurta yllätystä hän kun on vuodesta 1923 lähtien elänyt kokonaan syrjässä julkisesta elämästä ja ulkopuolella puolueiden. Hänen nimityksensä lienee tapahtunut lähinnä tri Castillon ehdotuksesta, jolle hän lakimieskarriäärinsä kautta oli hyvin tunnettu.

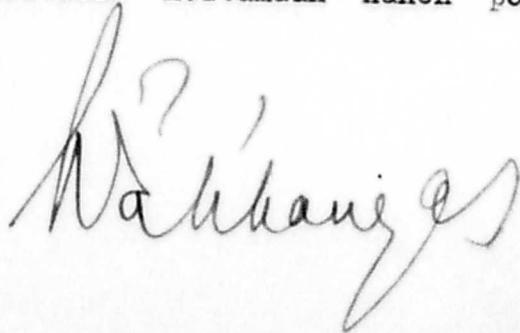
Juristina tri de la Torrella (s.1876 Córdobassa, lakitieteen tohtori Buenos Airesin yliopistosta 1897) on takanaan kylläkin huomattava ja tunnustusta saanut ura, joka päättyi v. 1911 appellatiotuomioistuimen jäseneksi. Tästä virasta hän kuitenkin erosi jo 1923 ja sai eläkkeen (yksi esimerkki lukemattomien joukossa siitä kuinka vielä verraten nuori mies voi tässä maassa päästä Kongressin myöntämälle valtion eläk-

keelle!), ja on senjälkeen, kuten jo sanottu, pysynyt poissa julkisen elämän näyttämöltä. Aikaisemman karriäärinsä ajoilta hän **nauttii** kuitenkin lahjakkaan ja taitavan lakimiehen mainetta, mutta hänen uuteen tehtäväänsä myös kuuluva opetusala lienee hänelle jotakuinkin vieras.

Mitä vielä tulee parlamentaariseen kriisiin, jonka selvittely hallituksen taholla lähinnä kuuluu sisäministerille, olen kuullut kerrottavan, että ellei tyydyttävää ratkaisua nyt pikimiten saada aikaan puolueyhtymien kesken kuuluu tri Castillon ja hänen neuvostaan hallituksen suunnitelmaan antaa ristiriidan jatkua Kongressin nykyisen vakinaisen istuntokauden loppuun (syyskuun viimeinen päivä, siis vain enää kuukausi jäljellä!), minkä jälkeen Kongressi kutsuttaisiin koolle puhtaasti lainsäädäntötyötä varten ylimääräisiin istunnoniin, joista kaikki poliittiset kysymykset suljettaisiin pois.

Lisättäköön vielä lopuksi, että ulkoministeri Saavedra Lamas'in lähdettyä ylihuomenna, 28.8, Geneveen Kansainliiton yleiskokoukseen tulee sisäministeri Castillo hoitamaan hänen poissaollessaan ulkoministerin salkkua.

Lähettiläs:

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 12

ASIA:

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 4.

Ministeri Wälkänges

7/9 1936.

..... **BUENOS AIRESi** SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o **2077.**

Buenos Airesi SSA **1** P:NÄ **syys** KUUTA 19 **36.**

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

6 3107al. = 36.	
29/9-36	?
S	C 32

..... **Ulkoasiainministeriö** LLE

ASIA: **Ulkoministerin Europan-**

matka.

Ohellisena kunnioittaen lähetän Ministeriölle otsake-
asiaa koskevan raportin n:o 4.

Lähettiläs:

W. H. H. H. H.

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Buenos Airesissa 1 p:nä syys kuuta 1936.

Asia: Ulkoministerin Europan-
matka.

6/310 Sal-B = 36.
29/9-36
5
C 32

Jo elokuun alkupuolella kerrottiin tšekäläisissä piireissä melko yleisesti, että ulkoministeri Saavedra Lamas tulisi lähtemään Eurooppaan, lähinnä tarkoituksella ottaa Argentiinan delegation puheenjohtajana osaa Kansainliiton yleiskokoukseen. Ulkoministeriössä tieto kuitenkin dementoitiin, ja kun lehdistökin pian rupesi asiasta kirjoittelemaan peruutettiin huhu kategorisesti ulkoministeriön taholta julkisuudessa.

Pian osottautui kuitenkin, että huhu puhui totta; peruuttelut olivat vain tavanmukaista ulkopoliittista salamyhkäisyyttä, johon täällä on totuttu ja josta olen jo joskus aikaisemminkin huomauttanut.

Tällöinkin aluksi myönnettiin vain, että ulkoministerin matka oli puhdas virkistysmatka, mutta sittemmin ilmoitettiin hänen ministeriöstään virallisesti, että hän tulisi olemaan saapuvilla asamblean kokouksessa Genèveissä. Sen sijaan näyttää siltä, että tri Saavedra Lamas ei tule käymään Lontoossa, kuten koko ajan lehdistössä on väitetty, myötävaikuttaakseen edel-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

BUENOS AIRESi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Buenos Airesissa 1 p:nä syys kuuta 19.36.

Asia: Ulkoministerin Europan-
matka.

6 / 310 Sal-S -36.	
29/9-36	Vo
5	C 32

Jo elokuun alkupuolella kerrottiin tšekäläisissä piireissä melko yleisesti, että ulkoministeri Saavedra Lamas tulisi lähtemään Eurooppaan, lähinnä tarkoituksella ottaa Argentiinan delegation puheenjohtajana osaa Kansainliiton yleiskokoukseen. Ulkoministeriössä tieto kuitenkin dementoitiin, ja kun lehdistökin pian rupesi asiasta kirjoittelemaan peruutettiin huhu kategorisesti ulkoministeriön taholta julkisuudessa.

Pian osottautui kuitenkin, että huhu puhui totta; peruuttelut olivat vain tavanmukaista ulkopoliittista salamyhkäisyyttä, johon täällä on totuttu ja josta olen jo joskus aikaisemminkin huomauttanut.

Tällöinkin aluksi myönnettiin vain, että ulkoministerin matka oli puhdas virkistysmatka, mutta sittemmin ilmoitettiin hänen ministeriöstään virallisesti, että hän tulisi olemaan saapuvilla asamblean kokouksessa Genèveissä. Sen sijaan näyttää siltä, että tri Saavedra Lamas ei tule käymään Lontoossa, kuten koko ajan lehdistössä on väitetty, myötävaikuttaakseen edel-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

leenkin jatkuviin englantilais-argentiinalaisiin kauppasopimusneuvotteluihin. Lopullista päätöstä ei tässä suhteessa liene kuitenkaan vielä tehty. Viikko sitten ulkoministeri kylläkin mainitsi minulle ettei hän mitenkään ehtisi Lontoossa käydä, mutta pari päivää myöhemmin hän taasen oli kertonut itävaltalaiselle virkaveljelleni, että hän sittenkin ehkä tulisi pistäytymään Lontoossa.

Ennen Genèveen menoaan ulkoministeri tulee oleskelemaan päivän pari läpimatkalla Parisissa, ja asamblean jälkeen kuuluu hänen ohjelmaansa käydä lepäämässä jossain kylpypaikassa. Sitä vastoin näyttää jotain "menneen vikaan" kyseessä olleen Bukarestissa käynnin suhteen. Yleisesti tunnettua näet jo on, vaikkakaan lehdet, omituista kyllä, eivät ole siitä hiiskuneet sanaakaan, että Rumanian hallitus on kutsunut Saavedra Lamasin muutaman päivän käynnille sinne, ja oli hän aluksi, ainakin periaatteessa, suhtautunut kutsuun myönteisesti, kuten Rumanian lähettiläältä Buzduganilta itseltään olen kuullut. Näntä tänään tavatessani sain kuitenkin tietää, että asia olisikin saanut uuden käänteän, syistä joita en onnistunut utelemaan selville, joten käynti kaikesta päättäen raukenisi.

Tšekäläisen diplomaattikunnan keskuudessa asia on herättänyt kokolaille ihmettelyä, semminkin kun tietämäni mukaan erinäiset muutkin maat olisivat kutsuneet Saavedra Lamasin "vieraskäynnille" ja hän olisi ilman muuta antanut kielteisen vastauksen. Rumanian suhteen on kutsua selitetty siten, että vas-

taanottamalla sen Argentiina olisi halunnut osoittaa kiitollisuuttaan tälle maalle, joka näytteli ratkaisevaa osaa Pikku Ententen aikoinaan liittyessä Pacto Antibelicoon. Lisäksi olisi ollut myötävaikuttamassa eräs toinenkin seikka, josta täysin pätevältä taholta olen saanut kuulla. Argentiinan ja Rumanian kesken allekirjoitettiin täällä ^{pari/}viikkoa sitten 8 - kuukautisten neuvottelujen jälkeen kauppasopimus (suosituimmuus/^{sopimus/}~~oien~~ juuri saanut siitä jäljennöksen joten tulen siitä Ministeriölle erikseen tiedoittamaan). Neuvottelut olivat olleet ylen vaikeita, kuten Buzduganilta olen pitkin matkaa kuullut, ja Argentiina oli ollut jokseenkin haluton sopimuksen tekoon kun kauppavaihto Rumanian kanssa on sangen vaatimaton ja molempien maiden vientitavarat lisäksi luonteeltaan kilpailevia. Asia ratkesi kuitenkin lopuksi positiiviseen suuntaan -- ja Rumanian väitetään luvanneen toimia Nobelin rauhanpalkinnon saamiseksi Saavedra Lamasille! Tässä olisi ollut toinen selitys hänen käynnilleen Bukarestissa.

Kuten jo olen Ministeriölle tiedottanut matkusti ulkoministeri täältä viime perjantaina 28.8. Kiinnitti huomioja, että presidentti Justo itse oli saapunut lähtijää hyvästelemään.

Edellisenä tiistaina 25.8. kävin tapaamassa tri Saavedra Lamasia hänen tavallisella viikkovastaanotollaan. Tällöin oli m.m. puhetta Kansainliiton tulevasta yleiskokouksesta, ja mai-

nitsi ulkoministeri, että Argentiina puolestaan tulisi kannattamaan Abessinian valtauksen tunnustamisen jättämistä kunkin valtion omaksi asiaksi. Muutoin hän kertoi palaavansa matkaltaan viimeistään marraskuun puolivälissä voidakseen olla henkilökohtaisesti johtamassa loppuvalmisteluja "pan-amerikkalaista rauhan konferenssia" varten, jonka kokoontuminen on lopullisesti vahvistettu joulukuun ensimmäiseksi päiväksi. Yhdysvaltain valtiosihteeri Cordell Hull ja useimpien muiden osaaottavien valtioiden ulkoministerit tulevat konferenssiin saapumaan.

Tässä yhteydessä mainitsen vielä, että Argentiina toivoo ja odottaa Saavedra Lamasin tulevan valituksi asamblean presidentiksi, mihin hänellä on kaikkien etelä-amerikkalaisten ja luultavasti myös latinalais-amerikkalaisten jäsenvaltioiden kannatus. Lukuisilta virkaveljiltäni olen lisäksi kuullut, että he pitävät myöskin eurooppalaisten maiden tarvittavaa kannatusta taattuna. On tietenkin erittäin suotavaa, että suhteittemme vuoksi myös Suomi antaa äänensä Saavedra Lamasin hyväksi, kuten tämänpäiväisessä salasähkeessäni rohkenin huomauttaa.

Kuten jo viime raporttini lopussa ohimennen mainitsin, on sisäministeri Castillo määrätty hoitamaan myöskin ulkoministerin tehtäviä tämän poissa ollessa. Tänään iltapäivällä kävin hänen luonaan tervehdyskäynnillä; lyhyen, aivan yleisluontoisen keskustelun lopuksi sain kuulla, että hallitus toivoo parlamentaarisen kriisin selviävän ensi viikon sisällä.

Lähettiläs:

V. K. K.
Vahkangas

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA:

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 5.

Ministeri Wälikangas

2/9 1936.

day 89

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 2079.

Buenos Airesi SSA 2 P:NÄ syys KUUTA 19 36.

VIITTAUS: _____ N _____

P:NÄ _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

KOASIAINMINISTERIÖ	
7 / 310 Sal. 36.	
29/9 -36	?
S	C 32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA Argentiinalais-rumonialainen
kauppasopimus.

Ohellisena kunnioittaen lähetään Ministeriölle otsa-
keasiaa koskevan raportin n:o 5.

Lähettiläs:

Rahhauz

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 5.

Buenos Airesissa 2 p:nä syys kuuta 1936.

Asia: Argentiinalais-rumanialainen
kauppasopimus.

7 / 310 Sal. S. - 36.
29/9. 36
5 C 32

Juuri päättyneen elokuun 14 p:nä allekirjoitettiin täällä kauppasopimus Argentiinan ja Rumanian välillä, senjälkeen kun muodollisia neuvotteluja asiasta oli jatkunut yhtämittaa viime vuoden joulukuusta lähtien. Sopimus, jonka täydellisen tekstin lähetän Ministeriölle eri kirjelmän mukana, on tyypillinen suosituimmussopimus ja pääpiirteissään samanlainen kuin Argentiinan viime vuosina tekemät muut suosituimmussopimukset, kuitenkin eräillä lisäyksillä, joita näissä ei ole ollut.

Tavanmukaiseen suosituimmuspykälään sisältyy myöskin määräys suosituimuskohTELUN ulottamisesta laivaliikenteeseen.

Edelleen sisältyy siihen pykälä reuna-valtioiden rajakau-pasta samoin kuin tulliliitosta, joihin kaikkiin nähden poikkeus tehdään suosituimmuudesta.

Sopimusvaltiot sitoutuvat olemaan asettamatta uusia kieltoja tai rajoituksia kummankin maan tavarain viennille ja tuonnille sekä olemaan voimaansaattamatta minkäänlaisia konsulaari-tai sanitäärisäännöstelyitä, jotka häiritsisivät kauppavaihtoa,

JAKELUOHJE:
Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ellei niitä sovelleta myöskin johonkin kolmanteen maahan. Poikkeuksen tästä säännöstä muodostavat kuitenkin sellaiset säännöstelyt, jotka koskevat yleistä turvallisuutta; aseiden, ampumatarpeiden ja sotatarvikkeiden kauppaa; terveyssuojaa samoin kuin kasvien ja eläinten suojelua taudeilta ja tuhohynteisiltä; kansallisten taide-, historiallisten ja arkeologisten esineiden suojelua; kullan ja hopean maastavientiä rahaksi lyötynä tai harkkoina; sekä lopuksi yleisessä muodossa sellaisia kontrolli- ja poliisitoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ulottaa ulkomaisiin tuotteisiin maan sisällä samanlaisiin kansallisiin tuotteisiin nähden voimassaoleva järjestelmä.

Edellä luetellut poikkeukset puuttuvat yleensä Argentiinan viimeaikaisista sopimuksista.

Sopimus, joka on ratifioitava tavallisessa järjestyksessä, on tehty yhdeksi vuodeksi ratifiointikirjeen vaihtamispäivästä lukien. Sen voimassaolo jatkuu kuitenkin automaattisesti yhden vuoden määräajoilla, mikäli sitä ei irtisanota kolmea kuukautta ennen päättymisaikaa.

Kuten edellisestä lyhyestä selostuksesta näkyy itse teksti sisällä mitään määräyksiä valuutasta. Sikäli kun tiedän lienee niistä kuitenkin sovittu luottamuksellisella noottivaihdolla samaan malliin kun muissakin sopimuksissa. Onko nooteilla sovittu myöskin joistakin muista seikoista, ei minulla toistaiseksi ole pätevää tietoa kun asianomaisella taholla on oltu tyystin vaiteliaita asian suhteen.

Eräistä saamistani epämääräisistä viittauksista voisin kuitenkin ehkä päätellä, että Rumania on sitoutunut ostamaan argentiinalaisia tuotteita jonkin minimisumman edestä turvataksseen valuutansaantinsa. Mahdollisesti on Rumania myöskin antanut joitakin sitoumuksia erikoisesti argentiinalaisen puuvillan suhteen ja ehkä myöskin tuoreisiin hedelmiin ja kebrachoon nähden. Saanen näistä ehkä myöhemmin varmempia tietoja, joten pyydän ettei asian tästä puolesta julkisuudessa mainita.

Lisättäköön tässä yhteydessä, että tšekäläisen tilaston mukaan on Argentiinan kauppavaihto Rumanian kanssa ollut viime vuosina seuraava (arvot paperipesoissa):

<u>Vuosi</u>	<u>Vienti Rumaniaan</u>	<u>Tuonti Rumaniasta</u>
1931	3.879	1.149.352
1932	403.498	1.656.120
1933	2.653.411	997.962
1934	237.052	1.665.448
1935	414.595	563.032
1936 tammi-heinäk.	646.659	648.584

Tilastosta selviää, että itsessään pieni kauppavaihto Rumanian kanssa on saldoiltaan yleensä ollut Argentiinalle epäedullinen. Erikoisesti viime vuonna on kauppa supistunut hyvin vähiin, vaikkakin Argentiinan vuonna 1934 aivan minimaalinen vienti on vuonna 1935 hiukkasen kasvanut ja tämän vuoden seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana edelleen jonkun verran parantunut.

Edelliseen nähden pitäisin hyvin luultavana, että Argentiinan on onnistunut saada Rumanialta melkoisia myönnytyksiä sopimuksen solmiamisen edellytyksenä. Raportissani n:o 4 olen jo viitannut erääseen toiseen seikkaan joka näyttää olleen myötävaikuttamassa ennen kuin Rumania on sopimuksen aikaansaanut, joten en tarvitse sitä tässä enää uudelleen kosketella.

Lähtettiläs: *W. H. Kangas*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 52

ASIA:

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 6.

Ministeri Wälekangas

2/9. 1936.

Jäljennös lentopostitse.

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 2086.

Buenos Airesissa 4 P:ÄÄ SYYS KUUTA 19 36.

VIITTAUS: N

P:ÄÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

11/9

KOASIAINMINISTERIÖN

8 / 311 Pal. B. 36.

29/9.36	?	
5	C32	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Argentiinalais-itävaltalainen
kauppasopimus.

Ohellisena kunnioittaen lähetän Ministeriölle
otsakeasiaa koskevan raportin n:o 6.

Lähettiläs:

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 6.

Buenos Airesissa 3 p:nä syys kuuta 19.36.

Asia: Argentiinalais-itävaltalainen
kauppasopimus.

29/9.36

8 / 311 Pal. S. 26

5

C 32

Torstaina 27.8. allekirjoitettiin täällä Argentiinan ja Itävallan kesken kaupallinen sopimus, joka pääasiassa on samanlainen kuin muutkin Argentiinan viime vuosina solmiamat sopimukset, ollen siis lähinnä suositumuussopimus johon liittyy valuuttamääräyksiä. Sopimus esiintyy kuitenkin eräissä kohdin täydennettynä ja laajennettuna samaan malliin kuin raportissa n:o 5 selostamani sopimus Rumanian kanssa, vieläpä erinäisin lisäyksin, joita siinäkään ei ole. Sopimus, johon liittyy luottamuksellinen noottienvaihto, ei puutu ollenkaan tullitariffeihin.

Neuvotteluja tästä sopimuksesta on jatkuvasti käyty viime vuoden toukokuusta saakka, Itävallan lähettilään -- hän asuu vakinaisesti Rio de Janeirossa, tšekäläisen pääkonsulin toimesta v.a. asiainhoitajana Argentiinassa -- oleskeltua sitä varten Buenos Airesissa eri otteisiin. Hän on minulle lukuisia kertoja valitellut kuinka tavattoman työlästä tulokseen pääseminen on ollut ja kuinka neuvottelut ovat olleet yhtämit-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

taista "puimista ja jauhamista". Itävallan taholta on myöskin saatu tehdä erinäisiä myönnytyksiä noottivaihdossa valuutan saannin turvaamiseksi, kuten luottamuksellisesti olen saanut tietää.

Syynä on tietenkin ollut se, että kauppavaihto molempien maiden välillä on tšekäläisten tilastojen mukaan ollut viime vuoteen saakka aivan täysin yksipuolisesti epäedullinen Argentiinalle kuten näkyy seuraavista numeroista (arvot paperipesoissa):

<u>Vuosi</u>	<u>Vienti Itävaltaan</u>	<u>Tuonti Itävallasta</u>
1931	5.355	3.910.223
1932	4.705	3.196.141
1933	46.255	4.211.855
1934	49.326	3.775.227

Edellä mainittuina vuosina on siis Argentiinan vienti Itävaltaan ollut käytännöllisesti katsoen jotakuinkin olematonta, kun taas tuonti on pysytellyt lähellä neljää miljoonaa pesoa. Tällöin on kuitenkin muistettava, että Itävallan oma tilasto näyttää sangen huomattavasti parempia tuontinumeroita; tunnettu tilastoristiriita ja epäsuoran viennin näkymättömyys Argentiinan tilastossa on tietenkin tässäkin tapauksessa ollut vaikuttamassa.

Vuonna 1935 vienti Itävaltaan kasvoi suuresti, ja myöskin suora transitovienti tuli huomioiduksi tšekäläisessä tilastossa kun Itävalta oli ruvennut vaatimaan alkuperätodistuksia. Väli-aikaisten numeroiden mukaan, joihin orderi-vientiä ei vielä ole sijoitettu, oli vienti silloin 2.783.893 pesoa; lopullinen arvo

tulee olemaan huomattavasti suurempi päättäen jo siitäkin, että yksistään tammi-heinäkuulta 1935, jolta lopulliset numerot ovat käytettävissä, vienti Itävaltaan oli 3.640.495 pesoa. Tuonti Argentiinaan taasen oli v. 1935 arvoltaan 2.734.627 pesoa, joten se oli vähentynyt miljoonalla pesolla vuodesta 1934.

Nyt solmittu kauppasopimus käsittää 10 artiklaa, joista ensimmäinen sisältää viiteen kohtaan jaettuina kaikki näissä sopimuksissa tavalliset suosituimmuusmääräykset, joten niihin ei tässä ole tarvis lähemmin kajota. Art. 2 ulottaa suosituimmuus-käsittelyn myöskin merenkulkualalle.

Artikla 3 koskee uusia vienti- ja tuontikieltoja tai -rajoituksia, joita sopimuspuolet sitoutuvat olemaan saattamatta voimaan mikäli niitä ei uloteta myöskin minkä tahansa kolmannen maan tuotteisiin. Niihin on lisätty myöskin konsulaari- ja terveyssäännöstelyt. Poikkeuksen muodostavat kuitenkin määräykset, jotka koskevat yleistä turvallisuutta, ase- y.m.s. kauppaa, yleistä terveyssuojaa sekä kasvi- ja eläintauteja y.m.s., kansallisten taide-, historiallisten ja arkeologisten esineiden suojelua, kullan ja hopean maastavientiä sekä lopuksi yleensä kaikenlaisia fiskaalisia ja poliisitoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ulottaa ulkomaisiin tuotteisiin maan sisällä samanlaisiin kansallisiin tuotteisiin nähden voimassaoleva järjestely. Tämä artikla on siis saanut samanlaisen, aikaisemmista sopimuksista laajennetun muodon kuin vastaava artikla pari viikkoa aikaisemmin solmitussa Rumaniankin sopimuksessa.

Artikla 4 koskee valuuttaa ja on samantapainen kuin Argentiinan muissakin tämän luontoisissa sopimuksissa. Valuutan myöntämisen perustana on Argentiinan Itävallan-viennin fob-arvo, vähennettynä vuosittain tavanmukaisella prosentilla velkojen hoitoon.

Artikla 5 sisältää määräyksen suosituimuuskohtelusta kummankin maan kansalaisille sekä kauppa-agenteille - ja matkustajille -- yleisistä kauppasopimuksista otettu määräys, jollaista Argentiinan aikaisemmissa suosituimuussopimuksissa ei yleensä ole ollut.

Artikla 6 käsittelee jommassakummassa maassa ehkä käytäntöön otettavaa tuontilupajärjestelmää, missä tapauksessa toisen sopimusmaan tuotteille taataan mahdollisimman suopea kohtelu, huomioon ottamalla molempien maiden välinen normaali kauppavaihto sekä kullekin tuotteelle vahvistettavan kiintiön kokonaisuusmäärä.

Artikla 7 määrää ettei kummankaan maan tuotteille toisessa maassa aseteta korkeampia sisäisiä myynti-, liikenne- tai kulutusveroja kuin jonkun kolmannen maan vastaaville tuotteille. Tämäkin pykälä on Argentiinan aikaisemmille suosituimuussopimuksille tuntematon, samoinkuin myös artikla 8, joka koskee toisen sopimusmaan tuotteiden transitokuljetusta toisen maan kautta, jolloin ne ovat vapaat suoranaisisista läpikulkuveroista sekä nauttivat muihin kuluihin nähden suosituimuuskohtelua.

Kuten huomataan on eri suosituimuustapaukset sangen yk-

sityiskohtaisesti lajiteltu ja lueteltu tässä sopimuksessa, joten itse asiassa tarpeettomia toistoja esiintyy, kuten "La Prensa" hieman kriittisessä toimituskirjoituksessaan 29.8 ai-
van oikein huomauttaa, painostaen sitä, että hyvin stilisoitu ja täsmällinen yleinen suosituimmuuslausuli tekisi erikoista-
pausten toistelemiset tarpeettomiksi.

Lopuksi on vielä mainittava, että artikla 9 määrää alku-
perätodistukset pakollisiksi, ja artiklassa 10 sovitaan siitä, että sopimus, joka on tehty espanjan ja saksan kielillä, on voimassa kaksi vuotta ratifiointikirjojen vaihtamispäivästä, min-
kä jälkeen se jatkuu vuoden kerrallaan mikäli sitä ei irti-
sanota kolmea kuukautta ennen päättymisaikaa.

Kuten alussa jo mainitsin liittyy sopimukseen noottivaih-
to, jonka sisällöstä ei luonnollisestikaan ole annettu mitään
tietoja julkisuuteen. Olen kuitenkin saanut tietää sen pääkoh-
dat ja mainitsen ne tässä nimenomaisella pyynnöllä, ettei niitä
saateta julki koska tieto on annettu minulle täysin luotta-
muksellisesti:

- 1) Turvatakseen valuutan saannin Itävalta on taannut vä-
hintäin 10 miljoonan Itävallan schillingin arvoisen vuotui-
sen tuonnin Argentiinasta.
- 2) 200 vaunulastille argentiinalaisia hedelmiä taataan kiin-
tis.
- 3) Huomattava kiintiö on taattu argentiinalaiselle viljal-
le viljantuonnin säännöstelyn varalta.

4) Sopimuksen valuuttamääräykset sekä muut määräykset, jotka eivät kaipa ratifiointia tulevat välittömästi voimaan.

Kuten itävaltalaiselta taholta tiedän on valuuttakysymys tuottanut aikaisemmin suuria vaikeuksia heikäläiselle kaupalle. Tällä. Tämä kysymys, joka lopultakin muodostaa nyt solmitun sopimuksen ytimen, katsotaan tuleen tyydyttävällä tavalla järjestetyksi.

Kauppasopimuksista puheen ollen käytän vielä tilaisuutta mainitakseni, että Rumanian sopimus lähetettiin 19.8. presidentin viestin kera Kongressille ratifioitavaksi. Viime heinäkuun loppupuolella presidentti osoitti Kongressille viestin, jossa luettiin kaikki Kongressissa lepäävät, ratifiointia odottavat sopimukset -- niitä on melkoinen määrä ja joukossa paitsi Suomen myös useita muitakin kauppasopimuksia -- kiirehtien niiden käsittelyä ja ratifiointia. Ehtiikö tämä vielä tänä vuonna tapahtua on tietenkin sangen kyseenalaista, vaikkakin Kongressin ylimääräinen istuntokausi syysk. 30 p. jälkeen on jo jotakuinkin päätetty asia kuten v.t. ulkoministeri Castillo minulle toissa-päivänä vakuutti. Meidän sopimuksestamme ei edelleenkään ole ollut mitään puhetta kummaltakaan puolelta.

Lisään lopuksi, että kysymys kauppasopimuksesta Ranskan ja Italian kanssa ei tietämäni mukaan ole sanottavasti edistynyt. Perón kanssa jatkuvat neuvottelut Limassa ja Chilen kanssa on saatu aikaan sopimus transandiinisen radan tuhoutu-

neen osan korjaamisesta. Joku aika takaperin on Iraanin
tšekäläinen ministeri (ensimmäinen maansa edustaja Etelä-Ameri-
kassa, akkreditoitu tänne lokakuussa 1935) ryhtynyt muodollisiin
neuvotteluihin kauppasopimuksesta Argentiinan kanssa.

Lähettiläs:

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'K. H. Kangas', written over the printed word 'Lähettiläs:'. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'K' and a long, sweeping tail.